ὡς ἔπραττε μέχρι τοῦδε».

Ἅμα ἐπῆρε τὸ δίπλωμά του, ὁ Χαρίλαος Τρικούπης μαζὺ μὲ τὶς ἄλλες μελέτες του κατέγινε καὶ στὴ φιλοσοφία. Τὸ σύστημα τοῦ Σπένσερ τὸν ἐτράβηξε περισσότερο. Ὁ μέγας αὐτὸς φιλόσοφος καὶ κοινωνιολόγος ἐπέδρασε πολὺ στὶς ἰδέες καὶ τὶς σκέψεις τοῦ νεαροῦ Ἕλληνος σπουδαστοῦ, ὅπως ἐφάνη καὶ ἀπὸ τὴν κατόπιν ζωή του. Ἔπειτα ὁ Χαρίλαος Τρικούπης ξαναγύρισε στὸ Παρίσι. Τότε τοῦ συνέβη τὸ ἀκόλουθο δυσάρεστο ἐπεισόδιο, ποὺ μᾶς δείχνει τὸ ἔμφυτο θάρρος καὶ τὴν ὑπεηφάνεια τοῦ μεγάλου Μεσολογγίτη :

Ἕνας Γάλλος περιηγητής, ὁ Τουέν, ἀφοῦ περιηγήθηκε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν Ἑλλάδα, ἐγύρισε στὸ Παρίσι καὶ προσπάθησε νὰ ζωγραφίση μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα τὴν κατάστασι τῆς χώρας μας. Τὸ βιβλίο τοῦ Τουὲν ἔκανε πολλὴ αἴσθησι, καὶ εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν πάλι ἀπὸ τὸ κοινὸ καὶ τὸν Εὐρωπαϊκὸ τύπο ὅσα καὶ στὸν καιρὸ τοῦ Ἀμπού. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγες μέρες, σὲ μιὰ Παρισινὴ ἐφημερίδα, ἐδημοσιεύθη, μὲ κεραυνοβόλο αὐστηρότητα, μιὰ ἀπάντησις στὸ βιβλίο τοῦ Γάλλου περιηγητοῦ. Στὸ ἄρθρο αὐτό, ὄχι μόνον ἡ Ἑλλὰς ὑποστηριζόταν μὲ τὸν ἐνθουσιωδέστερο τρόπο, ἀλλὰ καὶ μερικὰ αἴσχη Εὐρωπαϊκά, χειρότερα ἀπὸ τὰ κατηγορούμενα Ἑλληνικά, ἔβγαιναν στὴ δημοσιότητα.

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις διεβίβασε αὐστηρότατο ἔγγραφο στὴν Ἑλληνικὴ Πρεσβεία. Συνάμα ἐζήτησε ἀπὸ τὴ διεύθυνση τῆς ἐφημερίδος νὰ μάθη τὸ ὄνομα τοῦ ἀρθρογράφου. Ἀπὸ τὴ διπλῆ αὐτὴ ἐνέργεια ἔγινε γνωστὸν ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ἔδωσε τὸ ἄρθρο στὴν ἐφημερίδα ἦταν ὁ συμφοιτητὴς τοῦ Τρικούπη καὶ στενὸς φίλος του Σταματέλλος, ὁ φτωχὸς νέος ποὺ τὸν ἐπροστάτευε ὁ Τρικούπης. Ὁ Σταματέλλος προσεκλήθη στὴν Πρεσβεία, εἶπεν ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὸ φλογερὸ ἐκεῖνο ἄρθρο, καὶ τότε ὁ Πρέσβυς μας τὸν διέταξε νὰ φύγη ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ ἔδαφος. Στὸ μεταξὺ ὅμως ὁ Τρικούπης ἔμαθε τὸ πρᾶγμα καὶ ἀνήσυχος γιὰ τὴν τύχη τοῦ φίλου του, ἐπῆγε στὴν Πρεσβεία καὶ μὲ ἀναμφισβήτητες ἀποδείξεις ἀπέδειξε ὅτι αὐτός, κι' ὄχι ὁ Σταματέλλος, ἦταν ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄρθρου. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ὁ γυιὸς τοῦ Σπυρίδωνος Τρικούπη δὲν ἦταν δυνατὸν ν' ἀπελαθῆ εὔκολα ἀπὸ τὴ Γαλλία, κ' ἔτσι ὁ Χαρίλαος ὄχι μόνο δὲν μετακινήθηκε ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐδικαίωσαν γιὰ τὴν αὐστηρή του ἀπάντηση, ποὺ ἦταν τόσο δίκαιη.

***

Σὲ λίγον καιρὸ ὁ Χαρίλαος ἔδωσε τὶς ἐξετάσεις του, στὶς ὁποῖες κατέπλῆξε τοὺς Γάλλους καθηγητάς, ἐπῆρε τὸ δίπλωμά του κ' ἐγύρισε στὴν Ἑλλάδα. Βρισκότανε στὴν ἀκμὴ τῆς νεανικῆς του ἡλικίας, ἦταν γεμᾶτος ζωή, κ' ἐκεῖνο τὸ καλοκαῖρι τὸ πέρασε στὴν Αἴγινα. Ζοῦσε εὐτυχισμένος, κουβεντιάζοντας μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, ψαρεύοντας καὶ κολυμπῶντας. Οἱ Αἰγινῆτες τὸν ἐθαύμαζαν γιὰ τὴν κολυμβητικὴ του δεινότητα. Κάποτε μάλιστα ὁ ἀθλητικὸς Χαρίλαος ἐκολύμβησε ἀπὸ τὴν Αἴγινα στὸ ἀπέναντι νησὶ Ἀγκίστρι, ἀναπαύθηκε λίγο στὴν ἀμμουδιὰ καὶ ξαναγύρισε κολυμπῶντας στὴν Αἴγινα !...

Ο ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο ΠΩΛ ΜΠΟΥΡΖΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟ

Τὸν τελευταῖο καιρό, τὴν περιέργεια ὡρισμένων Παρισινῶν κύκλων εἶχε προσελκύση τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ γνωστότατος μυθιστοριογράφος Πὼλ Μπουρζὲ ἐνδιαφερόταν ἐξαιρετικὰ γιὰ τό... ἐνοικιοστάσιο. Ἐπεσκέπτετο τακτικώτατα τὰ γνωστὰ του γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων καὶ ρωτοῦσε ἂν ὑπῆρχε καμμιὰ νεωτέρα πληροφορία σχετικῶς μ' αὐτό, διάβαζε μὲ ἀπληστία τὰ φύλλα ὁσάκις ἀνέγραφαν κάτι σχετικὸ καὶ ἔσπευδε νὰ προμηθευθῆ μιὰ εἴσοδο γιὰ τὴ Βουλὴ ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῆ ὁ νόμος τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Ὅλ' αὐτὰ ἔκαναν τοὺς Παρισινοὺς νὰ φαντάζωνται ὅτι ὁ ἐκλεκτὸς συγγραφεὺς ἐπρόκειτο νὰ γράψη κανένα νέο μυθιστόρημα μὲ θέμα τό... ἐνοικιοστάσιο καὶ πολλοὶ μάλιστα συζητοῦσαν ἂν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ γραφῆ ἕνα τέτοιο ἔργο.

Εὐτυχῶς ὅμως, χάρις στὴν ἀδιακρισία ἑνὸς δικαστικοῦ ὑπαλλήλου, τὸ μυστήριο διεφωτίσθη. Ἁπλούστατα, ὁ Πὼλ Μπουρζὲ εἶνε ἰδιοκτήτης καὶ βρίσκεται σὲ συνεχεῖς δικαστικὲς διενέξεις καὶ διαφορὲς μὲ τοὺς ἐνοικιαστάς του.

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι, στὴν ἐποχή μας, οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς δὲν βρίσκονται πειὰ στὰ σύννεφα, ὑπεράνω τοῦ κόσμου τούτου... Ἔγιναν πεζοί, πεζότατοι μάλιστα, ἀφοῦ ἐνδιαφέρονται καὶ γιὰ τὸ ἐνοικιοστάσιο !...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Ὅλη ἡ κρίσις καὶ ἡ λογικὴ τῶν ἀνδρῶν δὲν ἀξίζουν ὅσο τὸ αἴσθημα μιᾶς γυναικός.

***

Πολλὲς φορὲς νομίζει κανεὶς ὅτι δὲν χρωσταεὶ τίποτε σὲ μιὰ γυναίκα, στὴν ὁποίαν, ἐν τούτοις, εἶχε ὑποσχεθῆ κάποτε τὸ πᾶν...

***

Καθένας στὴ γῆ—βασιλεῖς, βοσκοί, σκυλλιά, ἀρνάκια—ἔχει τὸν πόνο του.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝ ΤΟΥ ΣΑΑΔΗ

ΤΟ ΛΕΡΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Κάποια παρθένα ἐφέρανε σὲ κάποιο βασιληᾶ·
Κ' ἐκεῖνος τὴ λαχτάρισε μὲ ξαφνικιὰν ἀγάπη.
Μ' αὐτὴ σκληρὰ τοῦ ἀπέστερξε τὰ χάδια καὶ φιλιά,
Κι' ἄπονα αὐτὸς τὴν ἔδωκε σ' ἕν' ἄσχημον ἀράπη.

Τὸ ἕνα του χεῖλι ἁπλώνονταν ἐπάνω ἀπ' τὸ ρουθοῦνι
Καὶ τ' ἄλλο χάμου ἀνοίγονταν νὰ κρύψη τὸ πηγοῦνι.
Ἀπ' τὶς μασχάλες του ἔβγαινε μιὰ συχαμένη βρῶμα.
Κ' ἐμπρός του θᾶταν ἄγγελος κι' ὁ Βεελζεβοὺλ ἀκόμα.
Ἡ ὀμορφιὰ τὸν Ἰωσὴφ ἐγέννησε· κι' ἡ ἀσχήμια
τέτοιονε ἀράπη ἐγέννησε· φοβέρα γιὰ τ' ἀγόριμα !...

Μὰ μπρὸς στὴν ἄσιλη ὀμορφιά, ἡ ἀράπικη λαχτάρα
ἐθέργιεψε κ' ἐπύργωσε, στὴν παρθενιὰ τρομάρα !
Κ' ἡ κόρη ξάφνου ἐγίνηκε γυναῖκα .. Καὶ τὴν ἄλλη
τὴ μέρα, ποὺ τὴν γύρεψε τοῦ βασιληᾶ ἡ ἀγκάλη,
χαμένη ἡ κόρη βρέθηκε κ' ἡ παρθενιὰ χαμένη.

Κι' ὁ βασιληᾶς ἀλλόφρονος καὶ διψασμένος αἷμα
χέρια καὶ πόδια ἐπρόσταξε γερὰ σφιχτοδεμένα
ἀπὸ τὸ κάστρο νὰ ριχτοῦν στοῦ λαγουμιοῦ τὰ βάθη.
Μὰ ἕνας βεζύρης ἄκακος γονάτισε μπροστά του
κ' ἔτσι τοῦ κραίνει:—«Ἡ προστανὴ βασιλιὰ εἶνε τοῦ θανάτου!..
»Κι' οὔτε ὁ ἀράπης ἔφταιξε σ' αὐτὴ τὴν ἄδικη ὥρα,
»γιατὶ ὅλοι συνηθίσανε τὰ πλούσιά σου τὰ δῶρα,
»Κι' οὔτε μποροῦν νὰ στ' ἀρνηθοῦν οἱ σκλάβοι...»

—«Κι' ἂν μονάχα
»μιὰ νύχτα ἀργοπερίμενε αὐτὸς ὁ μαῦρος τάχα
»τί θᾶγανε :»
—«Μὰ βασιληᾶ μου, ἄποιος πολὺ διψάει
»καὶ βρῆ νερό, οὔτε ἐλέφαντα λογιάζει ἂν εἶνε πλάϊ.
»Κι' ὁ πεινασμένος σᾶν βρεθῆ μπρὸς σὲ φαγί, ποὺ πιάνει,
»δὲν λογαριάζει τὴν ντροπὴ πῶς εἶνε σαμαρωμένο.»

Ὁ βασιληᾶς ἐγέλασε καὶ κραίνει τοῦ βεζύρη :
—«Πάρ' τὸν ἀράπη σου ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ μπροστά μου ἂς σύρει...»
—«Κι' ἡ κόρη τί ν'ἀπογενῆ ;» —«Μὰ δός την τοῦ ἀράπη
»ἀφοῦ κ'οἱ δυὸ ταῖσθηκαν βοτάνι ἀπ' τὴν ἀγάπη.»

Ποτὲ μὴν ἔχεις φίλο σου ἐκεῖνον ποὺ πηγαίνει
σὲ χαμηλὲς κακοτοπιές. "Ας τον ἐκεῖ νὰ μένη·
καὶ δὲν θὰ πιῆ μιὰ εὐγενικιὰ καρδιὰ ποτὲ ἀπὸ βρύση
πῶχει στὸ στόμα της λερὸ σταμνὶ ἀλλονοῦ κολλήσει.

Τὸ πορτοκάλλι ποῦπεσε ἀπὸ τὸ κρεμαστάρι,
τὸ χέρι τὸ βασιλικὸ ποτὲ δὲν θὰ τὸ πάρη.
Καὶ τὸ νερὸ τὸ διάφανο σὲ κρύσταλο λαγίνι
σᾶν τῶχει ἀγγίσει ὁ ἄρρωστος, ὅ"γνωστικὸς δὲν πίνει.

Η ΩΜΟΡΦΙΑ

Εἶπαν σ' ἕνα διαβασμένο :
— «Τοῦ Σουλτάνου τὸ χαρέμι
»κρύβει σκλάβες ζαχαρένιες,
»ποῦνε θάμα ἡ κάθε μιά.
»Πῶς λοιπὸν γιὰ τὴν Ἀϊζάζη
»μοναχὰ ἡ καρδιὰ του τρέμει,
»μιὰ ποὺ ἐκείνη δὲν ἀξίζει
»μέσα στ' ἄλλα τὰ κορμιά ;»
Καὶ τοὺς εἶπε :—«Ὁ.τι μπαίνει
«στῆς καρδιᾶς μας τὰ παλάτια
φαίνετ' ὄμορφο στὰ μάτια».

Ὅταν ὁ ἄρχοντας θὰ δείξη
τῆς συμπάθειας του τὰ χάδια,
κι' ὁ χειρότερος ἀκόμη
γιὰ καλὸς θὲ νὰ φανῆ.
Κι' ὅταν πάλι καταφρόνιας
δείξη σ' ἄλλονε σημάδια,
κ'ἴδιοι οἱ δοῦλοι του κ'ἐκεῖνοι,
θὰ τοῦ 'κόψουν τὴ φωνή !

Σὰν θωρῆ κανεὶς μὲ μάτια
κακιωμένα καὶ ἀγριωπά,
Καὶ τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἴδιον
ἄσχημο θὰ τὸν θωρήση.
Καὶ σὰν βλέπει μὲ τὰ μάτια
τῆς καρδιᾶς ὀπ' ἀγαπᾶ,
καὶ τὸν Βεελζεβοὺλ ἀκόμα
ἄγγελο θὰ ζωγραφήση.

Ἀπόδοσ. Μιχ. Ἀργυροπούλου

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

ΠΗΓΗ... ΕΜΠΝΕΥΣΕΩΝ !

Ὁ ἰησουΐτης Λουδοβῖκος Μαίμπουργ, συγγραφεὺς πολλῶν περισπουδάστων ἱστορικῶν ἔργων, ἀντλοῦσε ὅλες τὶς ἐμπνεύσεις του ἀπὸ τὸ κρασί. Δὲν ἔπιανε ποτὲ του τὴν πέννα γιὰ νὰ γράψη ἂν προηγουμένως δὲν εἶχεν «ἐμπνευσθῆ» πίνοντας μιὰ μπουκάλα κρασί !

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ περιγράψη καμμιὰ μάχη, ἔπινε προηγουμένως...δυὸ μποτίλλιες κρασί, γιατὶ φοβόταν, καθὼς ἔλεγε, μήπως λιποψυχήση μπρὸς στὴν εἰκόνα τῶν πληγωμένων καὶ τῶν νεκρῶν τῆς μάχης !...